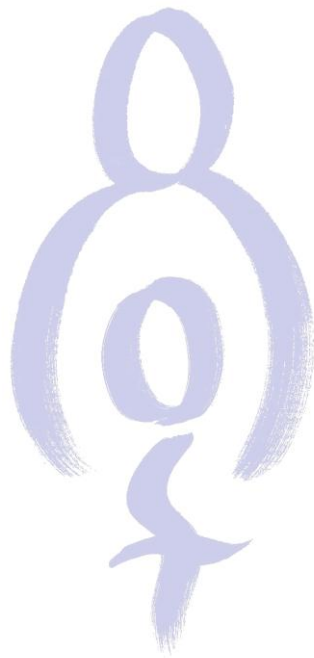

Information om operation på de ydre kønsorganer (resektion af vulva)

Gynækologisk Klinik
Juliane Marie Centret

Velkommen i Gynækologisk Klinik

Når man bliver syg og skal opereres, dukker der ofte mange tanker, følelser og spørgsmål op. Med denne folder vil vi forsøge at besvare nogle af de generelle spørgsmål, som mange i din situation har. Afdelingens personale vil naturligvis også fortælle dig om den behandling, du skal gennemgå og svare på dine spørgsmål.

De seneste års erfaringer viser, at behovet for indlæggelse kan nedsættes. Den kortere indlæggelsestid skyldes god information til patienten og forbedret behandling af kvalme og smerter efter operationen. Samlet betyder forbedringerne, at du hurtigere kommer ud af sengen og i gang igen. Herved nedsættes risikoen for blandt andet hjerte-lungekomplikationer, infektioner og træthed.

Din egen motivation for at komme hurtigt i gang efter operationen har stor betydning. Personalet tager naturligvis hensyn til den enkelte patients behov.

Hvad fejler jeg?

De udvendige kønsorganer består af de store og små skamlæber, klitoris, skedeåbningen og mellemkødet. På fagsprog kalder man området for vulva.

Vævsprøver har vist, at du har celleforandringer eller kræft i et område på vulva, og at operation er mulig. Omfanget af operationen vil lægen informere dig nærmere om.

Hvordan foregår operationen?

Selve operationen foregår i fuld bedøvelse. Hvor meget væv, der fjernes, afhænger af, hvor udbredt din sygdom er. Såret syes sammen med selvopløselige tråde, som forsvinder efter 2-3 uger. Under operationen lægges et blærekateter (tynd slange til blæren via urinrøret). Hvis der er fjernet væv tæt ved urinrøret skal du beholde dette kateter i få dage efter operationen. I enkelte tilfælde lægges også et dræn (plastikslange) gennem huden til såret, så

eventuelt blod og lymfevæske lettere kan løbe ud. Drænet fjernes efter 1-2 dage.

Bliver jeg rask?

Mange kvinder, der opereres for celleforandringer eller kræft i de ydre kønsorganer, bliver helt raske. Vævet, der er fjernet ved operationen, bliver sendt til mikroskopisk undersøgelse. Svaret foreligger efter 10-12 dage.

Komplikationer

Ved en operation er der altid en lille risiko for komplikationer. De er heldigvis oftest forbigående. Det er normalt at have let feber de første dage efter operationen. *Enkelte* patienter kan få:

- Lungebetændelse, blærebetændelse eller betændelse i såret.
- Blodansamling i operationssårene.
- Føleforstyrrelser ved arret (vil oftest forsvinde efter 3-6 måneder).

I meget sjældne tilfælde kan der under operationen ske skade på det omkringliggende væv. Efter operationen kan der i sjældne tilfælde forekomme blødning, som kræver en ny operation.

Selve bedøvelsen indebærer også en meget lille risiko. Se folderen *Patientinformation – anæstesi/bedøvelse*, og brug evt. samtalen med narkoselægen til at få svar på de spørgsmål, du har vedrørende bedøvelse.

Efter operationen

Efter operationen bliver du kørt på et opvågningsafsnit, hvor specialuddannet personale observerer dig. Du kommer tilbage på afdelingen efter 1-2 timer.

Smerter og kvalme

Vi forsøger at gøre dig så fri for smerter og kvalme som muligt, så du hurtigere kan begynde at spise og drikke og komme ud af sengen. Har du brug for yderligere smertestillende medicin, må du endelig sige til. Du bliver ikke afhængig af medicinen i den korte periode, du har brug for den.

Hvornår skal jeg op efter operationen?

Hvis operationen tillader det, stiler vi mod, at du kommer ud af sengen allerede få timer efter operationen. Vi anbefaler, at du er oppe så meget som muligt på operationsdagen.

Hvornår må jeg spise og drikke efter operationen?

Du må spise og drikke lige efter operationen. Du bør drikke mindst 1 liter inklusiv 2 proteindrikke på operationsdagen, for at du hurtigere kommer til kræfter. Proteinrig kost og proteindrikke fremmer desuden helingen af sårene.

(Se i øvrigt afdelingens pjece om ernæring)

Dagen efter operationen

Ved stuegang vil lægen informere dig om operationen. Sygeplejersken fjerner eventuelle forbindinger og tilser såret. For at holde såret rent, skal det skylles med vand eller saltvand 2 gange dagligt. Du vil fortsat få tilbudt smertestillende medicin. Du skal så vidt muligt være ude af sengen det meste af dagen. Du bør drikke 2 liter væske inklusive proteindrikke og spise energi- og proteinrig kost.

Hvor længe skal jeg være indlagt?

Hvor mange dage, du skal være indlagt, afhænger af, om du har et blærekateter og/eller et dræn. Har du ikke blærekateter eller dræn, kan du formentlig udskrives samme dag eller dagen efter operationen.

Efter udskrivelsen

Hvordan skal jeg forholde mig, når jeg kommer hjem?

Du kan forvente, at der går cirka en uge, inden du helt har genvundet dine kræfter og din energi. Du skal tage den med ro et par dage men kan i øvrigt leve normalt, og genoptage dine daglige gøremål.

- De første 4 uger bør du ikke cykle eller dyrke hård sport. Mindre gåture og dagligdagsaktiviteter kan genoptages straks.
- Indtil sårene er fuldstændig lægt, skal du dagligt holde dem rene med lunkent vand og evt. uparfumeret sæbe. Det er vigtigt at holde området så tørt som muligt. Brug et rent håndklæde og tør dig forsigtigt. Vi anbefaler, at du bruger løstsiddende undertøj af bomuld i denne periode.
- Du må gerne tage brusebad, men du skal vente med at tage karbad og svømme, til sårene er helede.
- Du kan gå på arbejde, når du føler dig klar til det.

Hvad med seksuallivet?

Du og din partner kan genoptage seksuallivet 4-6 uger efter operationen forudsat, at sårene er helt lægt. Der kan dog være nogle forandringer efter operationen såsom nedsat følsomhed i operationsområdet, og huden kan føles stram. Der kan også være nedsat fugtighed ved indgangen til skeden. Om du vil få nogle af disse gener afhænger af, hvor omfattende din operation har været. Har du problemer med seksuallivet efter denne periode, er det vigtigt at søge hjælp. Der er ofte en forklaring på og en mulighed for at afhjælpe disse gener. Du kan evt. tale med personalet om det ved de ambulante kontroller.

Mave-tarmfunktion

Hvis du drikker rigeligt væske, spiser godt og bevæger dig, kommer der hurtigere gang i tarmen.

Hvis din mave-tarm funktion ikke er blevet normaliseret efter udskrivelsen, kan du fortsætte med 1 gram Magnesia 1-2 gange dagligt.

Psykisk reaktion

Der kan være dage, hvor humøret er dårligt uden nogen umiddelbar årsag. Dette er en naturlig reaktion efter en operationen, og du vil med tiden stille og roligt få det bedre. Brug gerne personalet, familie og venner og involver dem i dine tanker og bekymringer.

Smerter

Du vil være øm de første uger efter operationen og skal derfor, efter behov, fortsætte med den anbefalede medicin. Du kan få udleveret medicin til det første døgn. Det er vigtigt, at du fortsætter med den anbefalede smertestillende medicin, hvis du har smerter. Når smerterne aftager efter nogle dage, kan du nedsætte antallet af tabletter og efterhånden holde helt op med at tage dem (oftest efter 1 uge). Vi vil råde dig til at læse indlægssedlen i medicinpakken, så du kan være opmærksom på eventuelle bivirkninger. Hvis du får bivirkninger, bør du ophøre med behandlingen og evt. tale med din praktiserende læge.

Kontrol

Selv om alt det syge væv er fjernet, skal du gå til kontrol i 5 år. Den første kontrol er 4 måneder efter udskrivelsen.

Hvis der opstår problemer

Indenfor de første 2 uger kan du kontakte sygeplejerskerne på afsnit 5031 (Tlf.:3545 5031), hvis du får:

- yderligere blødning fra såret
- tiltagende smerter
- feber eller tegn på betændelse i operationssåret (rødme, varme, ømhed og hævelse).

Er der gået mere end 2 uger efter operationen, skal du kontakte din praktiserende læge eller vagtlægen, hvis der er problemer.

Se også folderen *Information om indlæggelse og operation på Gynækologisk Klinik*.

Noter:

Gynækologisk Klinik

Afsnit 5031

Opgang 5, 3. sal

Juliane Marie Centret

Rigshospitalet

Blegdamsvej 9

2100 København Ø

Telefon: 3545 5031

Email: gynaekologi@rh.dk

Web: www.gyn.rh.dk